

Části platného znění zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 542/1991 Sb., zákona č. 169/1993 Sb., zákona č. 128/1999 Sb., zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 315/2001 Sb., zákona č. 206/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 227/2003 Sb., zákona č. 315/2001 Sb., zákona č. 206/2002 Sb., zákona č. 226/2003 Sb., zákona č. 3/2005 Sb., zákona č. 386/2005 Sb., zákona č. 313/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 376/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 184/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 184/2011 Sb. a zákona č. 64/2014 Sb. s vyznačením navrhovaných změn a doplňků

§ 21

Základní pojmy

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) výbušninou látky a předměty, které jsou uvedeny v Příloze A Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR)13a) zařazené do třídy 1 těchto látek, pokud nejde o střelivo a vojenskou municiih),
- b) plastickou trhavinou takové trhaviny, které
 1. jsou připravovány z jedné nebo více trhavin, které mají v čisté formě tenzi par menší než 10-4 Pa při 25 stupních Celsia, zejména oktogen (HMX), pentrit (PETN) a hexogen (RDX) a
 2. jsou připravovány s pojidly a
 3. jsou jako směs tvárné nebo ohebné při normální pokojové teplotě,
- c) nakládáním s výbušninami výzkum, vývoj a zkoušení výbušnin, jejich výroba a zpracování, používání, ničení a zneškodňování, skladování, nabývání, předávání, dovoz, vývoz nebo tranzit, a jejich přeprava,
- d) trhacími pracemi takové používání výbušnin, při kterém se využívá energie chemické výbuchové přeměny výbušnin a které zahrnují soubor pracovních postupů, zejména nabíjení trhavin, přípravu a nabíjení roznětných náložek, zhotovování roznětné sítě, odpálení náloží (odpal) a výbuch náloží (odstřel),
- e) tranzitem výbušnin přeprava výbušnin podle zvláštních právních předpisů13b) přes území České republiky mezi místem vstupu na území České republiky a místem výstupu z území České republiky,
- f) nabýváním výbušnin každé jejich získání nebo přemístění mezi organizacemi na území České republiky,
- g) předáváním výbušnin každé jejich přemístění z území členského státu Evropské unie na území České republiky,
- h) osobou zodpovědnou za tranzit přepravce, který na základě smlouvy nebo jiné formy spolupráce zajišťuje přepravu výbušnin,

i) vývozem výbušnin jejich skutečné přemístění z území České republiky na území státu, který není členským státem Evropské unie,

j) dovozem výbušnin jejich skutečné přemístění z území státu, který není členským státem Evropské unie, na území České republiky,

~~k) ohňostrojnými pracemi práce, při kterých se využívá chemické přeměny pyrotechnických výrobků považovaných za výbušné předměty k vyvolání světelných, popřípadě zvukových efektů,~~

↳ k) pomůckami k použití výbušnin (dále jen "pomůcky") prostředky nebo zařízení, které přicházejí do styku s výbušninami a mohou na ně působit svými chemickými a fyzikálními vlastnostmi a nebo jsou potřebné k provedení trhacích ~~nebo ohňostrojných prací.~~

(2) V pochybnostech, zda se jedná o výbušniny nebo o pyrotechnické výrobky, rozhodne Ministerstvo průmyslu a obchodu. V pochybnostech, zda jde o trhací nebo ohňostrojně práce, popřípadě o pomůcky, rozhodne Český báňský úřad.

Nakládání s výbušninami

§ 22

Obecné povinnosti při nakládání s výbušninami

(1) Každý, kdo přijde do styku s výbušninami, je povinen postupovat s největší opatrností a dodržovat předpisy o nakládání s výbušninami a návody na používání výbušnin tak, aby neohrozil svoji bezpečnost a bezpečnost jiných osob a majetku.

(2) Organizace je povinna při své činnosti zajistit bezpečnost pracovního prostředí a pracovních podmínek při nakládání s výbušninami a pro jejich používání zajistit dostatečně srozumitelné návody.

(3) Organizace je povinna učinit včas potřebná preventivní opatření a bezodkladně odstraňovat stavy, které by mohly ohrozit její bezpečný provoz nebo zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů, zejména bezpečnost a ochranu zdraví osob při nakládání s výbušninami. Organizace je povinna zabezpečit výbušniny proti zneužití, ztrátě nebo odcizení v souladu s ustanovením odstavce 6.

(4) Organizace musí při nakládání s výbušninami plnit též povinnosti uvedené v § 6 odst. 3 písm. b) až f) a h).

(5) Organizace je povinna ohlásit příslušnému obvodnímu báňskému úřadu 8 dní předem zahájení výroby výbušnin, jejich zpracování, ničení a zneškodňování, skladování, výzkum, vývoj a zkoušení. Organizace je též povinna ohlásit přerušeni těchto činností na dobu delší než 30 dnů a ukončení těchto činností. Ohlášení o zahájení, přerušeni nebo ukončení výše uvedených činností musí obsahovat obchodní firmu, popřípadě název, sídlo a identifikační číslo osoby, jde-li o právnickou osobu, a obchodní firmu, popřípadě jméno a příjmení, adresu místa podnikání a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, jedná-li se o

podnikající fyzickou osobu, označení druhu činnosti a podpis statutárního orgánu nebo jím pověřené osoby.

(6) Organizace je povinna objekty nebo prostory v nich, ve kterých se nalézají výbušniny, zajistit proti odcizení výbušnin a jejich výbuchu. Způsob zajištění objektů a prostor musí být obsažen již v projektové dokumentaci. Český báňský úřad stanoví vyhláškou třídy nebezpečí výbušnin, požadavky na konstrukci a zajištění skladů výbušnin na povrchu a pod povrchem, požadavky na konstrukci a zajištění skladů výbušnin u výrobců a u odběratelů, požadavky na bezpečnost provozu a ochranu zdraví při práci ve skladech výbušnin a požadavky na skladování výbušnin a způsoby jejich skladování.

(7) Organizace, které provádějí výzkum, vývoj a zkoušení výbušnin, jejich výrobu, skladování, ničení a zneškodňování, jsou povinny zřídit útvar nebo určit odpovědnou osobu pro plnění úkolů na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu.

(8) Při nakládání s výbušninami se mohou používat jen technická zařízení a pomůcky, které odpovídají předpisům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu. Způsobnost zařízení posuzuje organizace jejich pravidelnými prohlídkami, zkouškami a revizemi, které mohou provádět jen k tomu oprávněné a odborně způsobilé osoby; pomůcky posuzuje organizace podle jejich charakteru a použití. Na vyhrazená technická zařízení a jejich používání se při nakládání s výbušninami vztahuje též § 8a a předpisy vydané na jeho základě.

(9) Organizace je povinna bezodkladně oznámit Policii České republiky odcizení, ztrátu nebo porušení nákladu či přepravního obalu výbušniny, se kterou nakládá.

(10) Každý je povinen bezodkladně oznámit odcizení, ztrátu nebo nález výbušniny anebo porušení nákladu či přepravního obalu výbušniny Policii České republiky nebo organizaci, jde-li o výbušninu, s kterou organizace nakládá.

(11) Při nakládání s výbušninami jsou osoby nezúčastněné při těchto činnostech povinny se řídit pokyny osoby, která nakládá s výbušninami, a respektovat její pokyny k zajištění bezpečnosti života, zdraví osob a ochrany majetku.

(12) Při trhacích pracích ~~nebo při ohňostrojních pracích~~ jsou vlastníci nemovitostí, nebo jejich správci nebo uživatelé povinni strpět opatření k zajištění bezpečnosti života, zdraví osob a ochrany majetku, včetně umístění výstražných nebo informativních tabulí.

(13) Je zakázáno předávat, nabývat, přepravovat, dovážet nebo vyvážet nebo uvádět na trh plastické trhavin, které neobsahují detekční látky^{13c)}; tento zákaz se nevztahuje na plastické trhavin, které jsou

a) připravovány nebo drženy v omezeném množství výlučně pro účely náležitě schváleného vědeckého výzkumu, vývoje nebo zkoušek nových nebo pozměněných trhavin,

b) připravovány nebo drženy v omezeném množství výlučně pro účely náležitě schváleného výcviku v detekci trhavin anebo výroby nebo zkoušek zařízení pro detekci trhavin,

c) připravovány nebo drženy v omezeném množství výlučně pro náležitě schválené účely

kriminalistických a soudních věd.

(14) Proces schvalování plastických trhavin podle odstavce 13 písm. a) až c) a druhy detekčních látek upraví Český báňský úřad vyhláškou.

§ 23

Výroba výbušnin a pomůcek

(1) Český báňský úřad vydává závazné stanovisko k žádosti o ~~vydání koncesované živnosti na výzkum, vývoj, výrobu, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin~~ **koncesi pro provozování živnosti „Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin a provádění trhacích prací“ v rozsahu předmětu podnikání „výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin“** podle zvláštního právního předpisu^{13d)}. Při vydání stanoviska Český báňský úřad posuzuje, zda organizace pro provozování požadované činnosti vlastní nebo má zajištěn přístup ke schválenému zařízení a vybavení potřebnému pro vykonávání této činnosti, a vlastní, nebo má zajištěn přístup k objektům, které byly pro provozování požadované činnosti povoleny podle zvláštního zákona^{3c)}.

(2) Organizace, která vyrábí, zpracovává, zhotovuje nebo dováží výbušniny nebo pomůcky, je povinna odběrateli

a) předat doklad o vlastnostech a jakosti dodávané pomůcky,

b) přiložit k dodávané výbušnině doklad o jejích vlastnostech a návod k jejímu používání.

(3) Povinnost přiložit návod podle odstavce 2 písm. b) má i odběratel, který dodává výbušniny a pomůcky dalšímu odběrateli.

(4) Odběratel je povinen dodržovat návod k používání výbušnin a pomůcek, seznámit s jeho obsahem příslušné pracovníky a o tomto seznámení pořídít záznam.

(5) Vysoké školy mohou provádět výzkum, vývoj, zkoušení, laboratorní výrobu, ničení, zneškodňování a zpracování výbušnin při plnění svých pedagogických úkolů v rámci akreditovaného studijního programu a vědecko výzkumných a expertizních úkolů. Vysoké školy mohou tyto činnosti vykonávat za podmínky, že

a) oznámí příslušnému obvodnímu báňskému úřadu do 30 dnů od zahájení akademického roku druhy a plánované množství výbušnin, se kterými budou podle studijních a vědecko výzkumných plánů a předpokládané expertizní činnosti v daném akademickém roce nakládat,

b) do 15 dnů po ukončení akademického roku oznámí příslušnému obvodnímu báňskému úřadu skutečné množství a druhy výbušnin podle písmene a), včetně toho, jak s nimi bylo naloženo.

(6) Český báňský úřad stanoví vyhláškou požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při výrobě, zpracovávání, vývoji, výzkumu a zkoušení, používání, ničení nebo zneškodňování výbušnin.

Provádění prací spojených s použitím výbušnin

§ 27

(1) Provádět trhací práce ~~nebo ohňostrojné práce~~ lze jen na základě povolení.

(2) Obvodní báňský úřad povoluje trhací práce při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, ~~trhací práce při ostatních činnostech a ohňostrojné práce a~~ **trhací práce při ostatních činnostech.**

(3) Rozhodnutí o povolení trhacích prací velkého rozsahu ~~a ohňostrojných prací~~ se zasílá též krajskému ředitelství Policie České republiky příslušnému podle sídla obvodního báňského úřadu, který rozhodnutí vydal; to se nevztahuje na trhací práce při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem.

(4) Trhací práce bez povolení lze provádět jen v případech, kdy je to nutné k záchraně života nebo majetku a hrozí nebezpečí z prodlení.

(5) Pro trhací práce velkého rozsahu musí být vypracován technický projekt odstřelu, pro trhací práce malého rozsahu, ~~ohňostrojné práce~~ a pro ostatní práce spojené s použitím výbušnin technologický postup. Pokud je dokumentace přiložená k žádosti o povolení trhacích prací neúplná, vyzve obvodní báňský úřad organizaci, aby nedostatky odstranila ve lhůtě jím stanovené. Pokud tak organizace neučiní, obvodní báňský úřad řízení o povolení trhacích prací zastaví.

(6) Český báňský úřad stanoví obecně závazným právním předpisem, které trhací práce se považují za trhací práce malého a velkého rozsahu, náležitosti technologického postupu, náležitosti technického projektu odstřelu a podrobněji upraví provádění trhacích ~~a ohňostrojných~~ prací.

§ 28

(1) Žádost o povolení trhacích prací ~~nebo ohňostrojných prací~~ podává ten, pro kterého se tyto práce mají provádět, nebo s jeho souhlasem ten, kdo bude tyto práce provádět.

(2) K žádosti se přikládá

a) dokumentace trhacích prací s návrhem technických podmínek k bezpečnému provedení trhacích prací ~~nebo ohňostrojných prací~~,

- b) návrh opatření k ochraně práv a právem chráněných zájmů organizací a občanů,
- c) seznam organizací a občanů, jejichž práva nebo právem chráněné zájmy by mohly být ohroženy použitím výbušnin.

(3) Náklady na případný znalecký posudek potřebný v řízení o povolení trhacích prací ~~nebo ohňostrojních prací~~ hradí žadatel.

Privádění výbušnin k výbuchu, jejich zneškodňování a ničení

§ 35

(1) Samostatně privádět výbušniny k výbuchu, zneškodňovat je nebo ničit a provádět nebo řídit odborné práce s tím spojené mohou při

a) trhacích pracích malého rozsahu jen osoby starší 21 let, které mají oprávnění střelmistra; tyto osoby jsou oprávněny provádět též některé úkony trhacích prací velkého rozsahu,

b) trhacích pracích velkého rozsahu jen osoby starší 21 let, které mají oprávnění technického vedoucího odstřelů.

~~(2) Připravovat, odpalovat, zneškodňovat a ničit výbušniny určené k ohňostrojním pracím může jen odpalovač ohňostrojů; pokud se k tomuto účelu použije výbušnina určená k trhacím pracím, může ji přivést k výbuchu jen střelmistr, který je oprávněn přivést ji k výbuchu při trhacích pracích.~~

-

~~(3)~~ **(2)** Ničit a zneškodňovat výbušniny v procesu jejich výroby nebo zpracování včetně výzkumu, vývoje a pokusné výroby mohou jen osoby starší 21 let, které mají oprávnění pyrotechnika.

~~(4)~~ **(3)** Za účelem zácvičku mohou provádět práce uvedené v odstavcích 1 až 3 i jiné osoby než střelmistři, techničtí vedoucí odstřelů, ~~odpalovači ohňostrojů~~ a pyrotechnici, které k tomu organizace písemně určila, a to jen pod dozorem střelmistra, technického vedoucího odstřelů, ~~odpalovače ohňostrojů~~ nebo pyrotechnika.

§ 36

(1) Odbornou způsobilost posuzuje a oprávnění k výkonu funkce střelmistra vydává obvodní báňský úřad a k výkonu funkce technického vedoucího odstřelů Český báňský úřad.

(2) Odbornou způsobilost posuzuje a oprávnění k výkonu funkce ~~odpalovače ohňostrojů~~ a pyrotechnika vydává obvodní báňský úřad.

(3) Oprávnění podle odstavců 1 a 2 se vydávají osobám, které mají předepsanou praxi a úspěšnou zkouškou prokázaly teoretické a praktické znalosti potřebné k bezpečnému privádění výbušnin k výbuchu, jejich zneškodňování a ničení.

(4) Výuku osob ke zkoušce podle odstavce 3 zabezpečuje organizace pověřená

Českým báňským úřadem.

(5) Učební osnovy a texty pro výuku schvaluje a zkušební řády vydává Český báňský úřad.

(6) Rozsah a podmínky výuky a podmínky získávání způsobilosti k zacházení s výbušninami při trhacích pracích, ~~ohňostrojných pracích~~ a při zneškodňování a ničení výbušnin v procesu výroby a zpracování výbušnin podrobněji upraví Český báňský úřad obecně závazným právním předpisem.

(7) Český báňský úřad stanoví v dohodě s ministerstvem průmyslu České republiky požadavky na kvalifikaci a odbornou způsobilost pracovníků při výrobě a zpracování výbušnin obecně závazným právním předpisem.

(8) Před zahájením dočasného nebo příležitostného výkonu funkce střelmistra, technického vedoucího odstřelů, ~~odpalovače ohňostrojů nebo pyrotechniky~~ **nebo pyrotechnika** v České republice fyzickou osobou, která je v jiném členském státě Evropské unie nebo Švýcarské konfederaci oprávněna k výkonu obdobné činnosti, ověří Český báňský úřad odbornou kvalifikaci podle zákona o uznávání odborné kvalifikace^{4b)}.

§ 36c

Ministerstvo průmyslu a obchodu vede evidenci organizací, jimž vydalo souhlas k výrobě, zpracování, výzkumu nebo vývoji výbušnin, jakož i k ničení, zneškodňování, nákupu a prodeji výbušnin. Tato evidence musí být průběžně aktualizována.

§ 36d

Zacházení s pyrotechnickými výrobky

~~(1) Organizace je povinna dodržovat bezpečnostní a technické požadavky na skladování, prodej a používání pyrotechnických výrobků. Na výrobu pyrotechnických výrobků se vztahují též právní předpisy upravující oblast výbušnin.~~

~~(2) Provedení ohňostroje podléhá ohlášení místně příslušnému obecnímu úřadu a hasičskému záchrannému sboru kraje, a to nejpozději v předposlední pracovní den před jeho provedením.~~

~~(3) Ministerstvo průmyslu a obchodu v dohodě s Českým báňským úřadem stanoví vyhláškou bezpečnostní a technické požadavky na zacházení s pyrotechnickými výrobky, pokud jde o jejich bezpečné skladování, prodej a používání, a to ve vazbě na jejich rozdělení do tříd a kategorií, a dále vymezení ohňostroje, jakož i informace, které se uvádějí v ohlášení o provádění ohňostroje.~~

§ 36 d

Výroba pyrotechnických výrobků

Výroba pyrotechnických výrobků se považuje za zpracování výbušnin.

§ 40

Český báňský úřad

(1) Český báňský úřad plní úkoly vrchního dozoru orgánů státní báňské správy.

(2) Český báňský úřad řídí výkon státní báňské správy a činnost obvodních báňských úřadů a rozhoduje o odvoláních proti jejich rozhodnutím a povoluje předávání, vývoz, dovoz a tranzit výbušnin.

(3) Při výkonu vrchního dozoru Český báňský úřad

a) ukládá opatření k zajištění hospodárného využívání ložisek nerostů, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu a za tím účelem organizuje, řídí a provádí zvláštní prověrky,

b) provádí prověrky pracovišť, činností a technických zařízení a při tom zjišťuje, jak obvodní báňské úřady plní povinnosti vyplývající pro ně z horního zákona, tohoto zákona a předpisů vydaných na jejich základě,

c) dává souhlas ke zřízení, popřípadě nařizuje zřízení hlavních báňských záchranných stanic, stanoví jejich sídla a vymezuje jejich působnost, schvaluje jejich služební řády, určuje podmínky pro ustanovení do funkcí a prověřuje odbornou způsobilost jejich vedoucích pracovníků a dohlíží na stav, organizaci a vybavení hlavních a obvodních báňských záchranných stanic; může též s ohledem na povahu prací, jejich rizikovitost a s přihlédnutím k místním podmínkám nařídit, aby organizace při činnosti prováděné hornickým způsobem zajistila báňskou záchrannou službu,

d) ukládá opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při nakládání s výbušninami a za tím účelem organizuje, řídí a provádí zvláštní prověrky.

(4) Při plnění úkolů podle odstavce 3 má Český báňský úřad práva a povinnosti uvedené v § 41 odst. 1 písm. a) a c).

(5) Český báňský úřad

a) vede souhrnnou evidenci dobývacích prostorů a jejich změn, provozovaných hlavních důlních děl a souhrnnou evidenci oprávnění pro hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem (§ 5 odst. 2); pouze pro účely vrchního dozoru vede souhrnnou evidenci podzemních objektů a jejich změn. Údaje v evidencích se uchovávají trvale,

b) řídí a koordinuje vývoj a výzkum v oblasti působnosti státní báňské správy, který je financován ze státních prostředků,

c) plní vůči Komisi povinnosti České republiky, které vyplývají z tohoto zákona,

d) povoluje jednotlivé druhy výbušnin k prvnímu použití v rizikových podmínkách a v rizikovém prostředí (§ 28a),

e) plní úkoly orgánu dozoru podle zvláštního zákona^{18f)}, jedná-li se o výbušniny a pomůcky, a provádí dozor nad tím, zda pro výbušniny byl vydán certifikát ES o posouzení shody, na základě kterého je na výbušnině umístěno označení "CE",

f) stanoví zvláštní podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu včetně bezpečnosti používaných vyhrazených i ostatních technických zařízení při nakládání s výbušninami,

g) řídí a koordinuje výzkum a vývoj a povoluje zkušební provoz zařízení a systémů v rámci výzkumu a vývoje a k tomu stanovuje podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu,

h) plní úkoly nadřízeného správce daně podle daňového řádu a vydává tiskopisy pro přiznání k úhradám placeným podle horního zákona.

(6) Český báňský úřad dále

a) zpracovává v součinnosti s hlavním hygienikem^{18g)} koncepci bezpečnosti a ochrany zdraví při hornické činnosti v dolech, a to po projednání s organizacemi reprezentujícími dotčené zaměstnavatele a zaměstnance, kteří se podílejí na jejím uskutečňování, a tuto koncepci podle potřeby aktualizuje,

b) zabezpečuje a koordinuje v součinnosti s příslušnými ústředními orgány úkoly mezinárodní spolupráce v oblasti své působnosti,

c) eviduje údaje o pracovních úrazech, provozních nehodách a nebezpečných událostech, ke kterým došlo při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem a při nakládání s výbušninami; z těchto údajů sestavuje roční statistiky, které zveřejňuje,

d) vede evidenci o vydaných osvědčeních nebo průkazech odborné způsobilosti,

e) vede evidenci o udělených sankcích, jejich výběru a předává je Ministerstvu financí České republiky,

f) poskytuje příslušným orgánům Evropských společenství informace o dobývání ložisek ropy a hořlavého zemního plynu požadované právním předpisem Evropských společenství,^{18h)}

g) spolupracuje s příslušnými orgány Evropských společenství nebo členských států Evropské unie při výměně informací týkajících se organizací, které mají oprávnění nakládat s výbušninami, pokud tomu nebrání zvláštní právní předpisy^{18h)},

h) vykonává činnosti stanovené zvláštním právním předpisem²³⁾.

§ 41

²³⁾ Např. zákon č./2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice).

Obvodní báňské úřady

(1) Při výkonu vrchního dozoru obvodní báňské úřady

- a) provádějí prohlídky objektů, zařízení a pracovišť a při tom kontrolují, jak jsou plněny povinnosti vyplývající z horního zákona, tohoto zákona a předpisů vydaných na jejich základě, pokud upravují ochranu a využívání ložisek nerostů, bezpečnost a ochranu zdraví při práci a bezpečnost provozu a zajištění chráněných objektů a zájmů před účinky hornické činnosti, nakládání s výbušninami, jakož i z jiných obecně závazných právních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, bezpečnosti technických zařízení a pracovních podmínek, včetně předpisů o požární ochraně v podzemí,
- b) zjišťují na místě stav, příčiny a následky závažných provozních nehod (havárií) a závažných pracovních úrazů v organizacích, jakož i závažné ohrožení bezpečnosti provozu organizace nebo zákonem chráněného obecného zájmu, zejména bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- c) nařizují odstranit zjištěné závady a nedostatky. K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu jsou též oprávněny nařizovat nezbytná opatření. Pokud zjistí závady, které zřejmě a bezprostředně ohrožují zákonem chráněný obecný zájem, zejména bezpečnost a ochranu zdraví při práci, bezpečnost provozu a technických zařízení, popřípadě majetku a které nelze ihned odstranit, nařizují v nezbytném rozsahu zastavení provozu organizace nebo jeho části, popřípadě jejich technických zařízení, až do odstranění závad,
- d) dozírají na stav, vybavení a činnost báňské záchranné služby a prověřují odbornou způsobilost jejich vedoucích pracovníků s výjimkou pracovníků revírních báňských záchranných stanic,
- e) dozírají, zda organizace řádně vedou evidenci a registraci pracovních úrazů a vyhodnocují zdroje a příčiny úrazovosti,
- f) prověřují, zda organizace vykonávající hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem je způsobilá projektovat a vyrábět vyhrazená technická zařízení sloužící k vykonávání hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, vydávají jí příslušné povolení, popřípadě jí toto povolení odnímají,
- g) kontrolují provádění prohlídek a zkoušek technických zařízení,
- h) prověřují zkouškami znalost předpisů uvedených v písmenu a) u pracovníků, kterou tito pracovníci potřebují k výkonu řídicích a kontrolních funkcí. Posuzují odbornou způsobilost pracovníků k výkonu vybraných funkcí a vydávají jim osvědčení nebo oprávnění k výkonu funkcí, popřípadě jim tato osvědčení nebo oprávnění odnímají,
- i) poskytují bezplatně poradenství zaměstnavatelům a pracovníkům, jak vyhovět předpisům o zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,
- j) vykonávají správu úhrad¹⁸ⁱ⁾ z dobývacích prostorů a z vydobytých nerostů výhradních ložisek,^{18j)} včetně úroku z prodlení,

k) vedou evidenci o osobách, kterým vydaly osvědčení nebo průkaz odborné způsobilosti podle tohoto zákona a předpisů vydaných na jeho základě, a o vydání těchto dokladů informují Český báňský úřad,

l) vedou evidenci podzemních objektů.

(2) Obvodní báňské úřady dále

a) stanoví, mění nebo ruší dobývací prostory a vedou jejich evidenci,

b) povolují otvírku, přípravu a dobývání výhradních ložisek a ve stanovených případech vyhledávání a průzkum ložisek důlními díly; před zastavením provozu v důlních dílech a lomech povolují jejich zajištění nebo povolují likvidaci hlavních důlních děl a lomů,

c) schvalují v rámci povolování otvírky, přípravy a dobývání výhradních ložisek návrh na vytvoření finančních rezerv pro vypořádání důlních škod a na sanaci a rekultivaci pozemků dotčených vlivem dobývání^{8a)} a rozhodují o jejich čerpání,

d) mohou nařídit vyhotovení nebo doplnění důlně měřické a geologické dokumentace, pokud chybí, jsou-li neúplné nebo jsou-li v nich závady,

e) povolují zvláštní zásady do zemské kůry a zajištění nebo likvidaci starých důlních děl,

f) nařizují, aby část výhradního ložiska v dobývacím prostoru jedné organizace vydobyla jiná organizace nebo aby si organizace zřídila důlní dílo v dobývacím prostoru jiné organizace, jestliže je to z hlediska veřejného zájmu, zejména bezpečnosti provozu, nezbytně nutné; stejně postupují, jestliže je nezbytně nutné společné užívání důlních děl a zařízení,

g) stanoví nezbytná opatření, zejména pořadí a způsob vydobytí výhradních ložisek, jestliže by otvirkou, přípravou a dobýváním byl ohrožen provoz nebo využití výhradních ložisek v dobývacím prostoru jiné organizace,

h) povolují dobývání ložisek nevyhrazených nerostů,

i) povolují trhací práce při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem a trhací práce při ostatních činnostech a ohňostrojné práce,

j) povolují umístění, stavbu a užívání skladů výbušnin v případech a za podmínek stanovených v § 31,

k) schvalují služební řády závodních báňských záchranných stanic,

l) kontrolují v pravidelných intervalech vytváření finančních pro vypořádání rezerv pro vypořádání důlních škod a pro sanaci a rekultivaci pozemků dotčených vlivem dobývání výhradních ložisek. O průběhu těchto kontrol vedou evidenci,

m) plní další úkoly vyplývající pro ně z horního zákona, tohoto zákona a jiných obecně závazných právních předpisů- ,

n) vykonává činnosti stanovené zvláštním právním předpisem²³⁾.

(3) Při vybírání a vymáhání pohledávek státu a obcí postupují obvodní báňské úřady podle zvláštního právního předpisu.^{18l)} V řízení před soudy vystupují obvodní báňské úřady jako organizační složky státu^{18m)} samostatně jménem České republiky.

§ 44

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) provádí hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem bez oprávnění podle § 5 odst. 2,
- b) nedbá nebo zneužije výstražného znamení, výstražné nebo informativní tabule nebo výstražného signálu při provádění trhacích ~~nebo ohňostrojných prací~~ anebo je úmyslně zničí, poškodí nebo neoprávněně odstraní,
- c) neoprávněně získá, přechovává nebo použije výbušninu anebo jinak neoprávněně nakládá s výbušninami,
- d) neoprávněně vyrábí nebo zpracovává výbušniny anebo provádí výzkum, vývoj nebo pokusnou výrobu výbušnin anebo sobě nebo jinému opatřuje prostředky k výrobě, výzkumu nebo vývoji výbušnin,
- e) v rozporu s § 22 odst. 10 neoznámí bezodkladně odcizení, ztrátu nebo nález výbušninou anebo porušení nákladu či přepravního obalu výbušninou policii České republiky nebo organizaci, jde-li o výbušninu, s kterou organizace nakládá, nebo
- f) poruší požadavek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo bezpečnosti provozu při nakládání s výbušninami stanovený prováděcím právním předpisem vydaným na základě § 23 odst. 6, anebo uvede výbušninu na trh v rozporu s § 24.

(2) Fyzická osoba se jako osoba určená organizací k výkonu hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem dopustí přestupku tím, že poruší požadavek k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu včetně bezpečnosti používaných technických zařízení a požární ochrany v podzemí stanovený podle § 6 odst. 6, s nímž ho organizace seznámila, anebo jako báňský projektant poruší některou z povinností podle § 5b odst. 2.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b) nebo e) nebo odstavce 2,

b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c), d) nebo f).

(4) V blokovém řízení lze za přestupek uložit pokutu až do výše 3 000 Kč.

§ 44a

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) provádí hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem bez oprávnění podle § 5 odst. 2, anebo jako báňský projektant poruší některou z povinností podle § 5b odst. 2.

b) neoprávněně získá, přechovává nebo použije výbušninu anebo jinak neoprávněně nakládá s výbušninami,

c) neoprávněně vyrábí nebo zpracovává výbušniny anebo provádí výzkum, vývoj nebo pokusnou výrobu výbušnin anebo sobě nebo jinému opatřuje prostředky k výrobě, výzkumu nebo vývoji výbušnin,

d) v rozporu s § 22 odst. 10 neoznámí bezodkladně odcizení, ztrátu nebo nález výbušninu anebo porušení nákladu či přepravního obalu výbušninu Policii České republiky nebo organizaci, jde-li o výbušninu, s kterou organizace nakládá,

e) uvede výbušninu nebo pomůcku na trh v rozporu s § 24, nebo

f) jako vlastník nebo jím písemně pověřený provozovatel podzemního objektu nesplní některou z povinností podle § 37 odst. 4, 5 nebo 6.

(2) Organizace se dopustí správního deliktu tím, že

a) provádí hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem bez povolení nebo ohlášení podle § 5 odst. 2,

b) provádí hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem v rozporu s podmínkami stanovenými v povolení vydaném podle § 9, 10, 11, 13 nebo 19,

c) v rozporu s § 6 odst. 1 neustanoví závodního dolu, závodního lomu nebo závodního, nebo ho podřídí ve věcech bezpečného nebo odborného řízení hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem jinému vedoucímu zaměstnanci organizace,

d) v rozporu s § 6 odst. 2 neučiní včas preventivní nebo zajišťovací opatření nebo neodstraní nebezpečný stav anebo neučiní opatření v rámci havarijní prevence,

e) nesplní povinnost podle § 6 odst. 3,

- f) nevyhoví žádosti o poskytnutí pomoci podle § 7 odst. 5,
- g) v rozporu s § 6 odst. 2 neučiní opatření k předcházení vzniku požárů a výbuchů, průvalů vod a bahna, průtrží hornin, uhlí a plynů, jakož i vzniku důlních otřesů a erupcí,
- h) při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem použije technické zařízení nebo pomůcky v rozporu s § 8 odst. 1,
- i) v rozporu s § 8 odst. 3 a 4 použije poprvé vybraný důlní stroj, zařízení, přístroj nebo pomůcku v podzemí bez povolení nebo neprovede jeho zkoušku,
- j) v rozporu s § 8a odst. 3 písm. a) a c) a vyhláškou vydanou podle § 8a odst. 8 písm. a) nebo b) nezajistí při uvádění do provozu a při provozování vyhrazených technických zařízení provedení prohlídek, revizí a zkoušek odborně způsobilými osobami,
- k) montuje, opravuje nebo provádí revize, zkoušky a prohlídky vyhrazených technických zařízení, plní nádoby plyny nebo vyrábí vyhrazená tlaková zařízení v rozporu s § 8a odst. 3 písm. b) a vyhláškou vydanou podle § 8a odst. 8 písm. a) nebo b), nebo
- l) nesplní závazný příkaz báňského inspektora vydaný podle § 42 odst. 2 písm. b) nebo c), nesplní opatření uložené rozhodnutím báňského úřadu, nesplní požadavky stanovené prováděcím právním předpisem vydaným na základě § 6 odst. 6 nebo § 8a odst. 8 nebo požadavky pro nakládání s výbušninami podle § 22, nesplní požadavky na výrobu, skladování, ~~prodej nebo používání~~ pyrotechnických výrobků, nebo nedodržuje zákaz práce přesčas, práce v noci nebo práce žen a mladistvých, nebo nezajistí, aby pracovní podmínky odpovídaly požadavkům na bezpečnost a ochranu zdraví při práci stanoveným pracovněprávními předpisy.

(3) Organizace se dopustí správního deliktu dále tím, že

- a) v rozporu s § 22 odst. 5 neohlásí zpracování, ničení a zneškodňování, skladování, výzkum, vývoj a zkoušení výbušnin nebo neohlásí přerušeni anebo ukončení těchto činností,
- b) nezajistí objekty a prostory, v nichž se nakládá s výbušninami, proti odcizení výbušnin a jejich výbuchu podle § 22 odst. 6,
- c) skladuje výbušniny způsobem nebo v prostoru nebo objektu v rozporu s požadavky stanovenými podle § 22 odst. 6,
- d) v rozporu s § 22 odst. 9 neoznámí odcizení, ztrátu nebo porušení nákladu či přepravního obalu výbušniny, se kterou nakládá,
- e) poruší zákaz předávat, nabývat, přepravovat, dovážet, vyvážet nebo uvádět na trh plastické trhavin, které neobsahují detekční látky, nebo vyrábět a zpracovávat plastické trhavin, které nejsou značkovány pro účely detekce podle § 22 odst. 13,
- f) jako organizace, která vyrábí, zpracovává, zhotovuje nebo dováží výbušniny nebo pomůcky nesplní povinnost podle § 23 odst. 2,

g) předá výbušninu bez povolení podle § 25 odst. 1, nebo ji předá přesto, že platnost tohoto povolení byla podle § 25e odst. 2 pozastavena,

h) vyveze nebo doveze výbušninu bez povolení podle § 25c odst. 1, anebo ji vyveze nebo doveze přesto, že platnost povolení byla podle § 25e odst. 2 pozastavena,

i) uskuteční tranzit výbušniny přes území České republiky bez povolení podle § 25d odst. 1, nebo v rozporu s podmínkami stanovenými v povolení podle § 25d odst. 4 písm. c, d), f) nebo g), anebo tranzit výbušniny přes území České republiky uskuteční přesto, že platnost povolení byla podle § 25e odst. 2 pozastavena,

j) nesplní oznamovací povinnost podle § 25f odst. 2,

k) jako organizace, které bylo uděleno povolení k nabytí, předávání, dovozu, vývozu nebo tranzitu výbušnin, nesplní povinnost podle § 25f odst. 1, 2, 4 nebo 6,

l) v rozporu s § 25g odst. 1 písm. a) nezajistí, aby při přepravě výbušniny bylo na požádání předloženo příslušné povolení,

m) nevede průkaznou evidenci podle § 25g odst. 1 písm. b), nebo evidence neuchovává podle § 25g odst. 1 písm. c),

n) v rozporu s § 25g nevede průkaznou evidenci výbušnin nebo neohlásí zjištěné rozdíly v evidenci výbušnin Policii České republiky,

o) určí k nakládání s výbušninami osoby, které nesplňují požadavky podle § 34,

p) určí k přivádění výbušnin k výbuchu, k jejich zneškodňování a ničení osoby v rozporu s § 35 odst. 1 a 4 nebo v rozporu s § 35 odst. 2 a 4 určí k přípravě, odpálení, zneškodnění nebo zničení výbušniny určené k ohňostrojným pracím jinou osobu, než je odpalovač ohňostrojů nebo střelní mistr, anebo k ničení nebo zneškodňování výbušnin v procesu jejich výroby nebo zpracování včetně výzkumu, vývoje nebo pokusné výroby určí osobu v rozporu s § 35 odst. 3 a 4.

(4) Za správní delikt se uloží pokuta do

a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. c), d), f), i), j) nebo k),

b) 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. d) nebo f), nebo podle odstavce 3 písm. a), b), c), d), f), j), k), l), m), n), o) nebo p),

c) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), b), c) nebo e), podle odstavce 2 písm. a), b), e), g), h) nebo l) nebo podle odstavce 3 písm. e), g), h) nebo i).

(5) Za správní delikt lze samostatně nebo spolu s pokutou uložit propadnutí výbušniny.

ČÁST SEDMÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 45

(1) Orgány státní báňské správy mohou odejmout fyzickým osobám jimi vydaná oprávnění nebo osvědčení k výkonu činností za hrubé nebo opakované porušení předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu, a to až na dobu 3 let.

(2) Orgány státní báňské správy mohou zrušit rozhodnutí nebo jiná opatření opravňující k výkonu činností podle tohoto zákona vydaná organizaci, pokud tato organizace hrubě nebo opakovaně poruší předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo bezpečnosti provozu, a to až na dobu 3 let.

(3) Orgán státní báňské správy může

a) nařídit výrobcí nebo distributorovi stažení výbušniny ~~nebo výbušného předmětu~~ z trhu v případě, že výbušnina ~~nebo výbušný předmět~~ může ohrozit bezpečnost osob, zvířat nebo majetku; v případě neoprávněného označení výbušniny ~~nebo výbušného předmětu~~ značkou "CE" nebo jiným stanoveným označením se postupuje podle zvláštního zákona^{20b)},

b) nařídit uložení výbušniny ~~nebo výbušného předmětu~~ do skladu výbušnin nebo jejich zneškodnění,

c) vyžadovat od kontrolovaných organizací bezúplatné poskytnutí přiměřeného množství vzorků výbušnin k posouzení bezpečnosti těchto výrobků,

d) zajišťovat provedení rozborů vzorků k ověření jakosti a bezpečnosti výrobků pro účely kontroly podle zvláštních právních předpisů^{13e)}; pokud jde o výbušninu, která nesplňuje stanovené požadavky, hradí náklady na provedení rozborů vzorků organizace.

(4) V případech uvedených v odstavci 3 písm. a) a b) předá orgán státní báňské správy, který vydal rozhodnutí podle odstavce 3, Policii České republiky, pokud nerozhodl, že se výbušniny uloží nebo zneškodní.